

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών

Τεχνική και ενεργειακή νομοθεσία

Ενότητα : Δίκαιο της Ενέργειας

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία

Σκόδρας Γεώργιος, Αν. Καθηγητής

gskodras@uowm.gr

Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ψηφιακά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

- Εισαγωγή – Στοιχεία Δικαίου
- Νομοθεσία Δημοσίων Έργων
- Νομοθεσία Μελετών Δημοσίου
- Δίκαιο της Ενέργειας
- Δίκαιο του Περιβάλλοντος
- Νομοθεσία Υγιεινής & Ασφάλειας

Εισαγωγή

- Τριών δει μέμνησον τον άρχοντα
- Ότι άνθρωπων άρχει
- Ότι κατά Νόμον άρχει
- Ότι ούκ άεί άρχει

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία

- “Η ενέργεια αποτελεί έναν τομέα ζωτικής σημασίας για την οικονομική ανάπτυξη των κρατών, την προστασία του περιβάλλοντος, την βιώσιμη κοινωνική ανάπτυξη και την ποιότητα ζωής των πολιτών”
- Συνθήκη Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων – Ιδιοκτησιακό καθεστώς επιχειρήσεων
- Άρθρο 295
- “Η Συνθήκη δεν προδικάζει με κανένα τρόπο το καθεστώς ιδιοκτησίας στα κράτη μέλη”
- Άρθρο 86 παρ. 2
- “Οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με την διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή που έχουν χαρακτήρα δημοσιονομικού μονοπωλίου υπόκεινται στους κανόνες της Συνθήκης, ιδίως στους κανόνες ανταγωνισμού, κατά το μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί. Η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν πρέπει να επηρεάζεται σε βαθμό που θα αντίκειτο στο συμφέρον της Κοινότητας”
- Άρθρο 86 παρ. 1
- “Τα κράτη μέλη δεν θεσπίζουν ούτε διατηρούν μέτρα αντίθετα προς τους κανόνες της παρούσας συνθήκης ... ως προς τις δημόσιες επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα”

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία (2)

- Η Συνθήκη δεν προδικάζει το ιδιοκτησιακό καθεστώς των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας
- Προβλέπει την εφαρμογή των κανόνων της Συνθήκης σε όλες ανεξαιρέτως τις επιχειρήσεις
- Δικαιολογεί την μη εφαρμογή των κανόνων αυτών στην περίπτωση των επιχειρήσεων που είναι επιφορτισμένες με την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (δηλαδή υπηρεσιών με συγκεκριμένες υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας
- Εφόσον η μη εφαρμογή των κανόνων στην συγκεκριμένη περίπτωση αποτελεί το μόνο και αναγκαίο μέσο για την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία (3)

- Υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος χαρακτηρίζουν τα άρθρα 16 και 86 παρ. 2 της Συνθήκης, αλλά και η νομολογία του ΔΕΚ, τις υπηρεσίες οικονομικής φύσης που εξυπηρετούν σκοπούς γενικού οικονομικού συμφέροντος και για το λόγο αυτό υπόκεινται από τα κράτη μέλη ή την Κοινότητα σε συγκεκριμένες υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας, δηλαδή σε συγκεκριμένες υποχρεώσεις για την επίτευξη σκοπών δημοσίου συμφέροντος
- Την έννοια συνθέτει η δημόσια πράξη ανάθεσης της σε δεδομένη επιχείρηση, η χορήγηση προνομίων για την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής της, η διατήρηση στενής σχέσης με την δημόσια εξουσία, η σημασία της επίμαχης δραστηριότητας για την εθνική οικονομία και ο ειδικός χαρακτήρας σε σχέση με τις λοιπές οικονομικές δραστηριότητες της χώρας
- Στην έννοια αυτή δεν εμπίπτει, σύμφωνα με την νομολογία του ΔΕΚ, η οικονομική δραστηριότητα που δεν παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον συγκριτικά με τις λοιπές οικονομικές δραστηριότητες του κράτους

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία (4)

- Ο όρος υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος θεωρείται στενότερος του όρου “υπηρεσία κοινής ωφέλειας”, διότι στην έννοια των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος δεν εμπίπτουν οι φορείς διαχείρισης δημόσιων υπηρεσιών για λόγους κοινωνικής προστασίας
- Το άρθρο 86 της Συνθήκης, το άρθρο 3 παρ. 8 της οδηγίας 2003/54 για τον ηλεκτρισμό και το άρθρο 3 παρ. 5 της οδηγίας 2003/55 για το φυσικό αέριο αναφέρονται στις υποχρεώσεις που συνδέονται με την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και συγκεκριμένα:
- Εισάγουν εξαίρεση από την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων τους, ορίζοντας «τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να μην εφαρμόσουν (ορισμένες διατάξεις) στο μέτρο που η εφαρμογή τους θα παρεμπόδιζε από νομική ή πραγματική άποψη, την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις (φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας) προς το κοινό οικονομικό συμφέρον και στο μέτρο που η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν επηρεάζεται σε βαθμό που να αντιβαίνει προς τα συμφέροντα της Κοινότητας

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία (5)

- Το Σύνταγμα δεν επιβάλλει κατ' αρχήν συγκεκριμένη νομική μορφή για την οργάνωση και λειτουργία των φορέων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
- Σύμφωνα με τα άρθρα 23 παρ 2, 29 παρ. 3 και 106 παρ. 3 επιβάλλει την τήρηση συγκεκριμένων κανόνων κατά την παροχή των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
- Το Συμβούλιο Επικρατείας παγίως κρίνει ότι «οι δημόσιες επιχειρήσεις που παρέχουν αγαθά ζωτικής σημασίας, ασχέτως του νομικού ενδύματος, τελούν πάντοτε υπό την εξάρτηση και εποπτεία του κράτους από την οποία δεν δύνανται να εξέλθουν»
- Την εποπτεία αυτή επί των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενέργειας και που ασκούν δημόσια υπηρεσία με λειτουργική έννοια ασκεί το Υπουργείο Ανάπτυξης συνεπικουρούμενο από την Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ)

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία (6)

- Οι έννοιες «υπηρεσία κοινής ωφέλειας» και «υπηρεσία γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος» δεν ταυτίζονται με την έννοια «δημόσια υπηρεσία»
- Χαρακτηριστικά στοιχεία των υπηρεσιών γενικού ενδιαφέροντος αποτελούν ιδίως η καθολική υπηρεσία, η συνέχεια της υπηρεσίας, η ποιότητα της υπηρεσίας, το προσιτό κόστος, καθώς και η προστασία των χρηστών και των καταναλωτών
- Ο όρος «υπηρεσία κοινής ωφέλειας» (ΥΚΩ) δεν απαντά στην Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, στην οποία απαντά μόνο ο όρος «υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος»
- Σύμφωνα με τον ορισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ο όρος ΥΚΩ «καλύπτει υπηρεσίες εντός ή εκτός αγοράς τις οποίες οι δημόσιες αρχές ταξινομούν ως κοινής ωφέλειας και για τις οποίες επιβάλλουν υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας»
- Οι επιχειρήσεις που παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες χαρακτηρίζονται ως «κοινής ωφέλειας»

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία (7)

- Ο όρος «καθολική υπηρεσία» αναφέρεται σε ένα σύνολο απαιτήσεων γενικού συμφέροντος που αφορούν την εξασφάλιση της διάθεσης ορισμένων υπηρεσιών από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα σε καθορισμένη ποιότητα σε κάθε καταναλωτή και χρήστη στην επικράτεια ενός κράτους μέλους, ανεξάρτητα από την γεωγραφική τους θέση και, υπό το πρίσμα των ειδικών εθνικών καταστάσεων, σε προσιτή τιμή
- Η έννοια αυτή έχει αναπτυχθεί ιδίως για τις βιομηχανίες δικτύου, όπως είναι οι τηλεπικοινωνίες, η ηλεκτρική ενέργεια και οι ταχυδρομικές υπηρεσίες
- Θεσπίζει το δικαίωμα κάθε πολίτη να έχει πρόσβαση σε ορισμένες υπηρεσίες που θεωρούνται θεμελιώδεις και επιβάλλει υποχρεώσεις στους παρόχους μιας συγκεκριμένης υπηρεσίας, οι οποίες περιλαμβάνουν, μεταξύ των άλλων, την πλήρη εδαφική κάλυψη
- Στο περιβάλλον της απελευθερωμένης αγοράς, η υποχρέωση καθολικής υπηρεσίας εγγυάται την καθολική πρόσβαση στην υπηρεσία, καθώς και την διατήρηση, και εάν χρειάζεται, την βελτίωση της υπηρεσίας αυτής

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία (8)

- Η Οδηγία 2003/54/EC (άρθρο 3 παρ. 2) προβλέπει ειδικότερα την υποχρέωση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας να παρέχουν υπηρεσίες κοινής ωφέλειας
- Η οδηγία αυτή καθορίζει κοινά ελάχιστα πρότυπα τα οποία οφείλουν να τηρούν όλα τα κράτη μέλη, λαμβανομένων υπόψη των στόχων προστασίας των καταναλωτών, της ασφάλειας του εφοδιασμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και των ισοδύναμων επιπέδων ανταγωνισμού στις αγορές τους
- Τα κράτη μέλη είναι αυτά που καλούνται να διασφαλίσουν ότι όλοι οι οικιακοί πελάτες και οι μικρές επιχειρήσεις απολαύουν της καθολικής υπηρεσίας
- Η παροχή της καθολικής υπηρεσίας συνίσταται ειδικότερα στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας συγκεκριμένης ποιότητας εντός του εδάφους τους σε λογικές, εύκολα και άμεσα συγκρίσιμες και διαφανείς τιμές

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία (9)

- Την παροχή καθολικής υπηρεσίας διασφαλίζει η πρόβλεψη της οδηγίας για ορισμό «ύστατου προμηθευτή» (άρθρο 3 παρ. 3 της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ), δηλαδή προμηθευτή ο οποίος υποχρεούται να παράσχει την προμήθεια ανεξαρτήτως κόστους και λειτουργεί ως «τελευταίο καταφύγιο» για τον ενδιαφερόμενο καταναλωτή κατά τον Ελληνικό νόμο
- Η οδηγία επιτάσσει την υποχρέωση σύνδεσης των πελατών με το δίκτυο των εταιρειών διανομής υπό συγκεκριμένους όρους, προϋποθέσεις και τιμολόγια που καθορίζονται με την διαδικασία του άρθρου 23 παρ. 2 της Οδηγίας
- Η χορήγηση της οικονομικής αντιστάθμισης ή άλλες μορφές αντιστάθμισης και τα αποκλειστικά δικαιώματα για την εκπλήρωση των ΥΚΩ (άρθρο 3 παρ. 4 της οδηγίας 2003/54/ΕΚ), για να είναι συμβατή με το κοινοτικό δίκαιο πρέπει να πληροί τα κριτήρια που έθεσε το ΔΕΚ στην απόφαση Altmark
- Τυχόν υπέρ το δέον αντιστάθμιση θεωρείται απαγορευμένη κρατική ενίσχυση και αντιβαίνει στις σχετικές διατάξεις της Συνθήκης

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία (10)

- Ο Ελληνικός νόμος υιοθέτησε, σε εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας, τους κανόνες για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας στον τομέα του ηλεκτρισμού και τους προσέδωσε υποχρεωτικό χαρακτήρα (άρθρο 1 παρ. 1 και άρθρο 3 παρ. 3 περ. γ' του ν.2773/1999)
- Σύμφωνα με τον ν. 3426/2005 (άρθρο 28 παρ. 1), με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθορίζονται οι ΥΚΩ στον τομέα του ηλεκτρισμού και οι κάτοχοι άδειας υποχρεούνται να παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές (άρθρο 29 παρ. 4 του ν.2773/1999)
- Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, που εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕ, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθορίζεται επίσης η μεθοδολογία υπολογισμού του ανταλλάγματος που οφείλεται στους κατόχους άδειας που παρέχουν ΥΚΩ και εγκρίνεται το ύψος του εκάστοτε οφειλόμενου ανταλλάγματος

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία (11)

- Το ανωτέρω αντάλλαγμα όμως θα καταβάλλεται, εφόσον τηρούνται οι απαιτήσεις λογιστικού διαχωρισμού των παρόχων ΥΚΩ (άρθρο 28 παρ. 4)
- Η ΡΑΕ ελέγχει την μεθοδολογία επιμερισμού του οφειλόμενου ανταλλάγματος σε κάθε κατηγορία πελατών και τον καθορισμό των σχετικών χρεώσεων
- Ο καθορισμός του τι επιπίπτει στην έννοια των ΥΚΩ καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης χωρίς συμμετοχή της ΡΑΕ, καθώς το θέμα άπτεται της γενικότερης πολιτικής στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας αλλά και των κοινωνικών αναγκών, όπως αυτές διαμορφώνονται από τον ευρύτερο πολιτικό σχεδιασμό
- Ο υπουργός Ανάπτυξης έχει την ευχέρεια, με βάση τον νόμο, να διασφαλίζει την παροχή ΥΚΩ με σκοπό την ασφάλεια του εφοδιασμού, την τακτική παροχή, την ποιότητα, τις τιμές και την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του κλίματος και της ενεργειακής αποδοτικότητας

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία (12)

- Ο προσδιορισμός των ΥΚΩ, λαμβάνοντας υπόψη μόνο τις διατάξεις του νόμου που προδιαγράφουν μόνο το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα από την παροχή των υπηρεσιών αυτών, είναι ιδιαίτερος δύσκολος, λόγω της σύνθετης διαδικασίας παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και των ενδιάμεσων ενεργειών που πρέπει να γίνονται στα διάφορα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας. Η πρόβλεψη μόνο του επιδιωκόμενου αποτελέσματος δεν αρκεί για να διαπιστωθεί ποιες από τις επιμέρους ενέργειες κατά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αποτελούν επί της ουσίας παροχή ΥΚΩ
- Το βασικό κριτήριο για τον χαρακτηρισμό των ΥΚΩ αποτελεί η εφαρμογή της αρχής του ιδιώτη επενδυτή
- Η δυνατότητα των κατόχων αδειών να προσφέρουν με εμπορικά κριτήρια τις υπηρεσίες αυτές, εξετάζοντας εάν η παροχή τους εξασφαλίζει τις αποδεκτές αποδόσεις επί των επενδεδυμένων κεφαλαίων ή κατ'ελάχιστο καλύπτει τα οργανικά έξοδα ή θα έπρεπε εναλλακτικά οι υπηρεσίες αυτές να προσφερθούν σε τόσο υψηλές τιμές που δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία (13)

- Η ΔΕΗ ως μονοπωλιακή επιχείρηση, με de facto δεσπόζουσα θέση στην Ελληνική αγορά, έχει επιφορτιστεί σχεδόν με το σύνολο των παρεχόμενων ΥΚΩ
- Στο πλαίσιο του ν. 2773/1999, είναι απαράδεκτη η λήψη ασφαλιστικών μέτρων σε βάρος της σε σχέση με τα εκτελούμενα από αυτή έργα ή εγκαταστάσεις για τις δραστηριότητες αυτές
- Η ανάθεση της παροχής ΥΚΩ από το κράτος με σχετική απόφαση αποτελεί ωστόσο απαραίτητη προϋπόθεση για τον καθορισμό των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η ΔΕΗ ή άλλος πάροχος και για την πληρωμή της παρεχόμενης υπηρεσίας
- Το κοινοτικό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης κρίνει απαραίτητη την πράξη ανάθεσης από το κράτος, χωρίς όμως να προσδιορίζει την διαδικασία ανάθεσης

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία (14)

- Οι ΥΚΩ ομαδοποιούνται:
- Στις ΥΚΩ που επιβάλλονται για κοινωνικούς λόγους
- Στις ΥΚΩ που επιβάλλονται για λόγους κοινωνικής συνοχής και την εξασφάλιση παροχής όμοιας ποιότητας προϊόντος σε όλους τους καταναλωτές
- Μέχρι σήμερα έχουν χαρακτηριστεί ως ΥΚΩ τα τιμολόγια για τους πολύτεκνους καταναλωτές, καθώς και το ενιαίο τιμολόγιο στους καταναλωτές των μη διασυνδεδεμένων νησιών και των απομονωμένων μικροδικτύων, σύμφωνα με την μεθοδολογία υπολογισμού του ετήσιου ανταλλάγματος που καταρτίζει η ΡΑΕ
- Τα έξοδα για την παροχή ΥΚΩ πρέπει να εμφανίζονται ξεχωριστά στις λογιστικές καταστάσεις, που οφείλουν να τηρούν οι επιχειρήσεις και ιδίως η ΔΕΗ (άρθρο 24 παρ. 4 ν.2773/1999)
- Χωρίς τον διαχωρισμό των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων που είναι επιφορτισμένες με την παροχή ΥΚΩ ανά κλάδο και ανά έτος δεν είναι δυνατός ο προσδιορισμός των εξόδων για την παροχή ΥΚΩ
- Αρμοδιότητα ελέγχου στην ΡΑΕ

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία (15)

- Η οδηγία 2003/55 για το φυσικό αέριο δεν προβλέπει ρητή υποχρέωση καθολικής υπηρεσίας των κρατών μελών. Προβλέπει ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για
  - Την προστασία των τελικών πελατών
  - Την εξασφάλιση υψηλών επιπέδων προστασίας του καταναλωτή
  - Την ύπαρξη επαρκών διασφαλίσεων για την προστασία των ευάλωτων καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που τους βοηθούν να αποφύγουν την αποσύνδεση
- Στο πλαίσιο αυτό τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν μέτρα προστασίας των πελατών που είναι συνδεδεμένοι με το δίκτυο αερίου σε απομακρυσμένες περιοχές και να ορίζουν τον ύστατο προμηθευτή για τους πελάτες τους συνδεδεμένους με το δίκτυο αερίου και υποχρεούνται να διασφαλίζουν υψηλά επίπεδα προστασίας των καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά την διαφάνεια σχετικά με τους συμβατικούς όρους και προϋποθέσεις, τη γενική πληροφόρηση και τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών
- Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διασφαλίζουν ότι ο επιλέξιμος πελάτης είναι πράγματι σε θέση να αλλάξει προμηθευτή

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία (16)

- Όσον αφορά τους οικιακούς πελάτες τα μέτρα προστασίας ορίζονται στο παράρτημα Α της οδηγίας. Ειδικότερα αναφέρεται ότι οι φορείς παροχής υπηρεσιών
- Ειδοποιούν τους συνδρομητές τους απευθείας για οποιαδήποτε αύξηση τελών, την κατάλληλη χρονική στιγμή και το αργότερο μία κανονική χρονική περίοδο χρέωσης μετά την χρονική στιγμή κατά την οποία η αύξηση τίθεται σε ισχύ
- Παρέχουν διαφάνεια αναφορικά με την τιμολόγηση
- Εναλλακτικούς τρόπους πληρωμής
- Απλή και ανέξοδη διαδικασία χειρισμού των καταγγελιών
- Φροντίζουν να μην επιβαρύνεται για την αλλαγή προμηθευτή

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία (17)

- Παρ' όλες τις προβλέψεις όμως, η οδηγία για το φυσικό αέριο δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εισάγει ευθεία και ρητή υποχρέωση των κρατών για παροχή καθολικής υπηρεσίας, καθώς ο νομοθέτης, όταν θέλει να εισάγει τέτοιου είδους υποχρέωση, το κάνει με ρητή αναφορά στον όρο «καθολική υπηρεσία», όπως στην περίπτωση των τηλεπικοινωνιών, της ηλεκτρικής ενέργειας και των ταχυδρομικών υπηρεσιών
- Με τον τρόπο αυτό δίνεται η δυνατότητα παρέκκλισης των κρατών μελών από την υποχρέωση καθολικής υπηρεσίας
- Τα κράτη μέλη υποχρεούνται ρητά από την οδηγία να επιβάλλουν στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον χώρο του φυσικού αερίου υπηρεσία κοινής ωφέλειας αλλά όχι όμως «καθολική υπηρεσία»

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία (18)

- Ειδικότερα δεν προβλέπεται υποχρέωση των κρατών μελών αναφορικά με το γεωγραφικό κριτήριο, καθώς προβλέπεται η δυνατότητα των κρατών μελών να λαμβάνουν μέτρα προστασίας των πελατών που είναι συνδεδεμένοι με το δίκτυο αερίου σε απομακρυσμένες περιοχές, μπορούν να επιβάλλουν στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα του αερίου, χάριν του γενικού συμφέροντος, υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας οι οποίες μπορούν να αφορούν
- την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας του εφοδιασμού,
- την τακτική παροχή, την ποιότητα και τις τιμές παροχής, καθώς και
- την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του κλίματος και της ενεργειακής αποδοτικότητας

Η Παροχή Υπηρεσιών Ενέργειας ως Δημόσια Υπηρεσία (19)

- Ο καταναλωτής φυσικού αερίου, αντίθετα με τον καταναλωτή ηλεκτρικής ενέργειας, δεν έχει ευθεία απαίτηση παροχής καθολικής υπηρεσίας καθώς αυτή ο κοινοτικός νομοθέτης την έχει εναποθέσει στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών
- Πρακτικά ο καταναλωτής δεν απολαμβάνει λιγότερα δικαιώματα καθώς και οι δύο οδηγίες διασφαλίζουν την προστασία του και ως προς την διαφάνεια των τιμών, την ποιότητα της παρεχόμενης ενέργειας, την εύκολη, άμεση και ασφαλή πρόσβαση αλλά και το δικαίωμα του να επιλέγει ελεύθερα προμηθευτή
- Εν τούτοις η οδηγία 2003/54/ΕΚ προβλέποντας υποχρέωση των κρατών μελών για παροχή καθολικής υπηρεσίας θεσπίζει ταυτόχρονα το δικαίωμα του καταναλωτή να απαιτήσει παροχή καθολικής υπηρεσίας και σε περίπτωση παράλειψης του κράτους μέλους να διεκδικήσει δικαστικώς την καταδίκη του κράτους μέλους στην παροχή αυτή

Τεχνική & Ενεργειακή Νομοθεσία

- ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σημείωμα Αναφοράς

- Copyright Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών, Σκόδρας Γεώργιος. «Τεχνική και ενεργειακή νομοθεσία». Έκδοση: 1.0. Κοζάνη 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: [https:// eclass.uowm.gr/courses/MECH246/](https://eclass.uowm.gr/courses/MECH246/)

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Όχι Παράγωγα Έργα Μη Εμπορική Χρήση 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Ως Μη Εμπορική ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

